

Hogyan követelhetek kártérítést vagy egyéb jogorvoslatot/jóvátételt az elkövetőtől bírósági eljárás (büntetőeljárás) keretében, és kinek kell címezni a követelésemet?

Az egyetlen előfeltétel egy magánfélként előterjesztett kérelem [büntetőeljárásban előterjesztett polgári jogi igény] benyújtása, amelyben a kereset tárgyát és indokait teljesszórában ismertetik (a részleteket lásd a 3. kérdésben) A követelést címezheti a rendőrségnek, az ügyészi hivatalnak vagy az illetékes bíróságnak (lásd a 2. kérdést).

A büntetőeljárás mely szakaszában kell előterjeszteni a kérelmet?

A követelést a bűncselekmény rendőrségnek való bejelentésekor írásban nyújthatja be. A követelés benyújtható emellett írásban az ügyészi hivatalhoz vagy a bírósághoz, illetve azt a bírósági titkár is nyilvántartásba veheti (a Rechtsantragsstelle-ben [a német bíróságok olyan osztálya, ahová a követeléseket és egyéb nyilatkozatokat be lehet nyújtani]). A kérelmet a fő tárgyaláson szóban is elő lehet terjeszteni.

Általában ajánlott, hogy a kérelmet a lehető leghamarabb benyújtsák, nem utolsósorban azért, hogy elkerülhető legyen az olyan helyzet, amikor a jelentős eljárási késedelem miatt nem születik döntés.

Mire irányulhat a kérelmem, és hogyan kell azt előterjeszteni (fel kell-e tüntetnem a kár összegértékét, és/vagy tételesen fel kell-e sorolnom a veszteségeket, az elmaradt hasznot és kamatokat)?

A követelésben egyértelműen szerepelnie kell, hogy mit követel az alperestől és miért. Főszabály szerint, amennyiben a pénzügyi veszteségei (pl. keresetkiesés, sérült tulajdon) megtérítése érdekében bizonyos pénzüsszeget követel, azt pontosan meg kell határozni. Az elszenvedett sérelmekért kért kártérítés (fájdalomdíj) összegéről viszont a bíróság saját mérlegelési jogkörében dönthet. Ez esetben is meg kell határozni azonban egy hozzávetőleges összeget és be kell mutatni, hogy a fájdalomdíj összegét minek alapján kell kiszámítani vagy megbecsülni. A lehető legteljesebb mértékben ismertetnie kell a követelését alátámasztó tényeket (pl. a bűncselekmény leírását, az elszenvedett sérülésekre és a vagyoni kárra vonatkozó információkat).

Létezik-e speciális formanyomtatvány az ilyen kérelmekhez?

Nem, nincs ilyen speciális formanyomtatvány.

A büntetőeljárás sértettjeinek szövege, a Szövetségi Igazságügyi és Fogyasztóvédelmi Minisztérium által kiadott útmutató („Opferfibel”) 63. oldalán szerepel egy példa a magánfélként büntetőeljárás keretében benyújtott kártérítési igényre (5. sz. példa). A büntetőeljárás sértettjeinek szövege útmutató elérhető többek között a <https://www.hilfe-info.de/> linken, a „Publikationen” (Kiadványok) menüpontban.

Milyen bizonyítékokkal kell alátámasztanom a követelésemet?

Minden rendelkezésre álló, a kérelmet alátámasztó bizonyítékot (pl. számlák, igazolások) meg kell jelölni vagy csatolni kell. Emellett hivatkozhat a rendőrségen tett bejelentésekre és tanúvallomásokra, illetve magára a vádiratra is.

Kell-e bírósági illetéket fizetnem, vagy kapcsolódnak-e egyéb költségek a kérelmemhez?

Amennyiben megítélik az Ön számára a kért kártérítés, nem kell bírósági illetéket fizetnie; minden, az Ön oldalán felmerült költséget – pl. a bírósági eljárásról való részvétel következtében bekövetkező keresetkiesést – a vádlott visel.

Amennyiben a bíróság a kérelemnek nem, vagy csak részben ad helyt, vagy ha Ön visszavonja a követelést, vagy ha a bíróság nem hoz határozatot, a bíróság megfelelő mérlegelést követően dönt arról, hogy ki viseli a perköltséget és az eljárásban résztvevők költségeit (pl. az ügyvédi költséget).

A polgári jogi ügyekkel ellentétben Önnek mint sértettnek akkor sem kell bírósági illetéket fizetnie, ha a kártérítési követelése sikertelen.

Kaphatok-e jogi segítséget az eljárás előtt és/vagy az eljárás folyamán? Akkor is, ha nem abban az országban élek, ahol az eljárás zajlik?

Nem feltétlenül szükséges, de bizonyos esetekben javasolt ügyvéd segítségével eljárni. Például, ha az ügy összetett és több elkövetőt érint, ha bonyolult polgári jogi felelősségi kérdések merülnek fel, vagy ha a bíróság döntése szerint a megítélt követelést (pl. pénzüsszeg megfizetése) végrehajtási eljárás segítségével kell érvényesíteni. Amennyiben a törvényi feltételek (különösen a rászorultság) fennállnak, az ügyvédi költségek tekintetében költségmentesség biztosítható.

Melyek azok az esetek, amikor a büntetőbíróság nem fogadja be, vagy elutasítja az elkövetővel szembeni igényemet?

A bíróság nem határoz a kártérítési kérelemről, ha a vádlottat felmenti vagy az eljárást megszünteti, ha a kérelem elfogadhatatlan vagy a bíróság álláspontja szerint nem megalapozott, illetve, kivételes esetben, ha a követelést nem lehet a büntetőeljárás során rendezni.

Fellebbezhetek-e az ilyen határozattal szemben, vagy rendelkezésemre áll-e egyéb jogorvoslati/jóvátételi lehetőség?

Azonnali panasz nyújtható be a bíróság határozatával szemben, ha a bíróság azért mellőzte a határozathozatalt, mert álláspontja szerint nem álltak fenn a követelés elbírálásának feltételei.

Amennyiben a bíróság megítélte számomra a kártérítést, hogyan biztosíthatom, hogy az erről szóló határozat az elkövetővel szemben végrehajtásra is kerüljön, és milyen segítséget kaphatok ennek érdekében?

A büntetőeljárásban érvényesített polgári jogi igény tárgyában született határozatok és egyezségek a végrehajtás általános szabályai szerint hajthatók végre. A végrehajtás a határozat vagy az egyezés végrehajtható példánya alapján történik, amelyet a büntetőbíróság hivatala ad ki.

Utolsó frissítés: 06/12/2021

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalról felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.